

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 39

Заснований в 1996 році

Рівне – 2008

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 39. — Рівне: РДГУ, 2008. — 202 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем теорії і методики виховання та навчання учнів і студентів, професійної орієнтації учнівської молоді, підготовки майбутніх педагогів.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, вихователів, практичних працівників освіти, керівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний секретар) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член АПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павлютенков Євген Михайлович – доктор педагогічних наук, професор (Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти);

Пасічник Ігор Демидович – доктор психологічних наук, професор (Національний університет “Острозька Академія”);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Савчин Мирослав Васильович – доктор психологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний інститут ім. Івана Франка);

Терещук Григорій Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПН України (Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 8 від 28.03.2008р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додаток до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

The summary. The necessity of application training process and playing on simple children's musical instruments in the structure of modern musical lesson and after class work with younger children are substantiated in the clause. There are experimental data which specify an urgency of solving this problem. The results ascertaining experiment and the current state of the problem in musical education of younger schoolboys are presented in the first part of the clause. The reasons that break the musical educational process of pupils are specified. The analysis of the scientific literature on this problem is carried out. The second part is devoted to the methodical advice necessary for solving the problem.

Keywords: children's musical instruments, younger schoolboys, musical education, high-tone hearing, feeling of a rhythm, musical-rhythmic activity, singing, hearing of music, a heredity of musical education, a lesson of music, melodic tools, rhythmic tools, bases of the musical letter.

Одержано редакцією 27.12.2007.

УДК: 37. 035. 3: 371. 321-057. 874

В.М. ТРОФІМЧУК

ХУДОЖНЄ КОНСТРУЮВАННЯ ЯК ТВОРЧИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ПРОЕКТНОГО МОДЕЛЮВАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Резюме. У статті розкриваються особливості організації художньо-конструкторської діяльності старшокласників як творчого навчально-виховного процесу проектного моделювання в процесі трудової підготовки.

Ключові слова: старшокласники, творчість, творча художньо-конструкторська діяльність, творчий процес, художнє конструювання, модель, моделювання, проектне макетування.

Постановка проблеми. Ми не одноразово відмічали, що навчання старшокласників професії дизайнера в процесі трудової підготовки необхідно організувати подібно реальному проектуванню та спробували відобразити художньо-конструкторську діяльність учнів аналогічно професійній діяльності дизайнера [1; 3]. Адже, саме в такій діяльності, де старшокласники виступають в ролі художника-конструктора, вони, на нашу думку, стають своєрідними дослідниками, знайомляться з існуючими підходами до виконання творчих завдань, висловлюють свої критичні судження, прагнуть виразити оригінальність думки. При цьому, вони зіштовхуються з конкретною реальною ситуацією і в силу її неповторних особливостей повинні творчо підійти до пошуку оригінального рішення. В загальному випадку, навчання старшокласників професії дизайнера варто розглядати як засіб нагромадження основних професійних навичок, придбання нових і закріплення раніше отриманих знань та умінь з основ наук, розвиток творчих здібностей та виховання учнів тощо.

Щоб навчально-виховний процес художнього-конструювання відповідав специфіці діяльності учня, як майбутнього художника-конструктора, необхідною і достатньою умовою є організація останнього аналогічно реальному процесу проектного моделювання.

Аналіз досліджень та публікацій. Дану проблему досліджували С.А.Альтшуллер, І.С.Волощук, В.Кільпатрик, В.В.Колотілов, Г.Є.Левченко, О.А.Максименко, В.О.Моляко, В.О.Павлюк, І.Т.Риндін, Л.О.Риндіна, В.К.Сидоренко, В.М.Сирота, Д.В.Сингаївський, В.П.Тименко, Д.О.Тхоржевський, та ін.

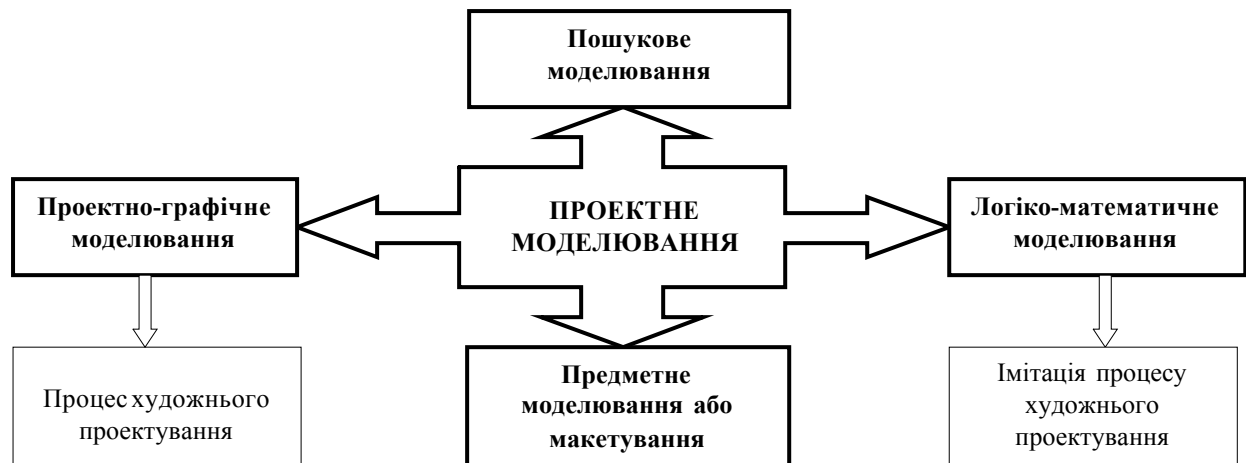
Формулювання цілей статті. В даному дослідженні ми хочемо показати, що художньо-конструкторська діяльність старшокласників, побудована аналогічно творчому процесу проектного моделювання, сприятиме формуванню наукового і творчого світогляду старшокласників та їх творчої особистості.

Виклад основного матеріалу. Сутність реального художнього проектування (як процес проектного моделювання) полягає в створенні проектною моделі об'єкта відповідно до його утилітарно-практичної та суспільної функції. Під *моделлю* (франц. modele, від лат. modulus – міра, зразок) слід розуміти експериментальну подібність натурального об'єкта, в якому, у реальному чи зміненому масштабі, відбуваються процеси чи явища, подібні до процесів та явищ, які відбуваються в натуральному об'єкті [7].

Поняття *моделі* досить широке, як в області проектування (моделями також можуть бути графічні зображення, описи, системи вимог до виробу та ін.), так і поза нею (в наукових дослідженнях під моделлю розуміють таку мисленно представлену чи матеріально реалізовану систему, яка відображаючи або відтворюючи об'єкт дослідження, здатна замінювати його так, що її вивчення (дослідження) дає нам нову інформацію про цей об'єкт [9]). Тому термін „моделювання”, який широко використовується як на заняттях з трудового навчання, так і в позаурочний час, не має безпосереднього відношення до моделювання як методу наукового пізнання.

Проектне моделювання старшокласників в процесі трудової підготовки слід розглядати, на нашу думку, в чотирьох основних формах (схема 1): *пошукове (інформаційне) моделювання, проектно-графічне моделювання, логіко-математичне моделювання, предметне моделювання або макетування.*

Пошукове (інформаційне) моделювання являє собою процедуру пошуку ідеї і задуму проектного рішення. Воно ґрунтується, насамперед, на інформації, отриманій учнями на підготовчій стадії. Пошукове моделювання (оскільки воно, в певній мірі, входить у склад решти форм моделювання), на нашу думку, є чи не найважливішою структурною ланкою єдиного творчого процесу проектування, коли останнє починається за довго до появи креслень.

Художнє конструювання як творчий процес проектного моделювання

Проектно-графічне моделювання – процедура проектування по окремих етапах (стадіях), яка фіксує стан об'єкта в графічному вигляді [1].

Оскільки учні, як майбутні художники конструктори, мають справу з одним із основних професійних засобів дизайнера – графічним зображенням, то само собою зрозуміло, що вони повинні володіти вмінням проектно-графічного моделювання. Графічне зображення є своєрідним інструментом мисленнєвої діяльності старшокласника, воно допомагає формувати, розвивати і виражати проектний задум.

Графіка забезпечує перехід від мисленнєвого експерименту з образом виробу до графічно зображеного оформлення. Вона відрізняється простотою застосовуваних засобів і, в той же час, забезпечує оперативність і мобільність проектного пошуку учня, дозволяє швидко переходити від однієї ідеї до іншої і, головне, представляє проектний задум так, як він визначився у свідомості учня. Графічно можна міркувати, фантазувати, варіювати проектний задум під впливом безлічі факторів. Графічні зображення можуть мати різний вигляд: нариси, ескізи, пошукові і демонстраційні малюнки, конструкторські креслення та ін.

Логіко-математичне моделювання імітує процес проектування у вигляді формул, рівнянь і логічних умов для цілей оптимізації проектних рішень. У підготовчій стадії проектування може бути використана машинна пам'ять, що має запам'ятовуючий і переробний пристрій, з метою отримання в процесі ескізування необхідної інформації. На етапі творчого пошуку переважають художньо-образна діяльність мислення, уява і творча інтуїція учня, який виступає в ролі художника-конструктора. Творчий пошук нового і постановка проблеми в навчальному процесі не моделюються за допомогою машин і залишаються за учнями та педагогом.

На етапі творчої розробки, коли розкривається кількісна та якісна складність і взаємозв'язок наукових, технічних та економічних проблем, може бути застосована кібернетична техніка й різного роду перетворювачі, які моделюють, контролюють та прискорюють процеси художнього конструювання. Художнє проектування припускає використання методу інформаційно-логічного моделювання процесів, які можуть бути точно формалізовані, тобто виражені у вигляді послідовної системи розпоряджень (алгоритмів), що визначають логічну структуру процесу, правила переходу від стану до стану (у припустимих інтервалах) [2].

Предметне моделювання (макетування) полягає в процесі опредметнення уявлень учнів про оригінал у вигляді макета. Робоче макетування виховує в старшокласників здатність до такого творчого процесу, в якому важко провести точну грань між роботою над „проектною технікою” і роботою над „художньою виразністю” — тут усе єдиною. У процесі робочого макетування старшокласники усвідомлюють, що висока якість дизайн-проекту — результат творчого засвоєння інформації, отриманої від вчителя (керівника, при можливості, від художника-конструктора). Заняття, на яких відбувається діалог між старшокласниками та художником-конструктором, служать прикладом спільної роботи і над конструктивним задумом, і над художнім вираженням.

Навчально-виховний процес художнього конструювання включає, переважно, **пошукове, проектно-графічне та предметне моделювання (макетування)**. Вище перераховані форми проектного моделювання передбачають складання, з поступовим удосконаленням, в зменшених масштабах геометричних і просторових властивостей задуманого тривимірного „оригіналу”; взаємозв'язків його складових частин, конструктивної структури і зовнішнього вигляду [8, 30].

Таким чином, сфера навчання художньому проектуванню охоплює, перш за все, творчий процес та безпосередній результат творчого процесу – дизайн-проект. Оригінальність та художня виразність дизайн-проекту сприяють розвитку естетичного смаку, формуванню позитивних якостей особистості. Почуття краси тісно пов'язане з цілеспрямованою та свідомою творчою діяльністю людини. К. Маркс писав: „Тварина формує матерію згідно мірці та потреби того виду, до якого вона належить, тоді як людина може виробляти по мірках будь-якого виду й усюди вона може прикладати до предмета відповідну мірку; тому людина формує матерію також і за законами краси” [6, 15].

Художнє проектування, як творча діяльність, більш сприятливе для натхнення. Це стан особливої напруги всіх сил і здібностей пов'язаний з вирішальним моментом творчого процесу, з моментом виникнення задуму та ідеї. Натхнення, як відомо, приходить в результаті кропіткої праці. Творчість – це, насамперед, постійна напружена праця, яка полягає в пошуку нових результатів або засобів їх досягнення. Творчість — це основа людської культури, джерело всіх матеріальних і духовних цінностей, створених людиною протягом всієї історії свого існування. Творчість — це природжене прагнення людини удосконалити навколишній світ і самого себе, це відкриття, створення нового, яке ще не існувало. Творчість — це прорив з повсякденного, рутинного, звичайного стереотипного мислення в нові „ще недосліджені області” [4]. „Творити – відмічає Н.Лейтес – значить створювати нове, більш красиве, більш якісне, більш ефективне, корисне, оригінальне” [5]. За Е. Фроммом, творчість – це вміння знаходити розв'язок у нестандартних ситуаціях, це здатність глибоко усвідомити власний досвід [10].

Таким чином, ми бачимо що обов'язковими ознаками творчості, на думку вчених, є перетворення предметів і явищ навколишнього світу, новизна, оригінальність, отримані в процесі роботи.

Виходячи з вище сказаного, основна мета навчального проектування старшокласників в процесі їх трудової підготовки – формування художньо-конструкторських знань, вмінь та розвитку творчих здібностей, які передбачають реалізацію конструктивного задуму на міжпредметній основі, а також навчання старшокласників методу робочого макетування з обов'язковою розробкою ними дизайн-проекту і впровадженням елементів новизни, причому, не тільки суб'єктивної а й об'єктивної.

Висновки. Художньо-конструкторська діяльність старшокласників розглядається нами як: *творчий* (уміле керівництво якого стимулює творчі можливості особистості; встановлюється конструктивно-творчий характер свідомості учнів); *етапний* (який охоплює роботу старшокласника, від первинного нарису та ескізного проекту до складання робочого проекту, що є, як показує практика, достатнім матеріалом для відтворення рішення в натурі (макету, а згодом і дизайн-проекту)) та *керований* процес проектного моделювання (хід якого передбачається планом і постановкою мети та визначається послідовністю і погодженістю дій учнів). Творча обстановка художнього проектування на заняттях з трудового навчання дає великий простір для виявлення творчих здібностей старшокласників, їх обдарованості, таланту, викликає моральне задоволення, естетичну насолоду, радість творчості. Творчо потенційний учень для педагога-художника (педагога-конструктора) і для школи в цілому становить особливий інтерес.

Художньо-конструкторську творчість, таким чином, слід розуміти не як мету, а як засіб всебічного розвитку. Виховання через художньо-конструкторську творчість дасть позитивні наслідки, що мають важливе значення для індивідуального розвитку особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Трофімчук В.М. Етапи художньо-конструкторської діяльності старшокласників. //Трудова підготовка в закладах освіти. – 2006. – №1. – С. 33-37.
2. Трофімчук В.М. Організаційні форми та методи художньо-конструкторської діяльності старшокласників. //Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 34. – Рівне: РДГУ, 2006. – С. 67-72.
3. Трофімчук В.М. Художнє конструювання – важливий етап формування творчої активності старшокласників. //Трудова підготовка в закладах освіти. – 2005. – №4. – С.43-47.
4. Зворыкин А. О разработке проблемы научного, творческого мышления. //Наука и жизнь. – 1967. – №1.
5. Лейтес Н. С. Умственные способности и возраст. – М.: Педагогика, 1971. – 280 с.
6. Маркс К, Энгельс Ф. Об искусстве. – М.: Искусство, 1957, Т. 1 – С 158.
7. Основы методики трудового обучения /В.М.Казакевич, В.А.Поляков, А.Е.Ставровский; Под ред. В.А.Полякова. – М.: Просвещение, 1983. – 192 с.
8. Чавчанидзе В., Гельман О. Моделирование в науке и технике. М.: Знание, 1966.
9. Штофф В.А. Моделирование и философия. – М. – Л., 1966.
10. Fromm E. The creative. /Creativity and cultivation: H/ Anderson (Ed.) – N.Y.: Harper Row. 1959.

Резюме. В статті розкриваються особливості організації художественного конструювання старшокласників як творчого учебно-воспитательного процесу проектного моделювання в процесі трудової підготовки.

Ключевые слова: старшокласники, творчество, творческая художественно-конструкторская деятельность, творческий процесс, художественное конструирование, модель, моделирование, проектное макетирование.

The summary. The Features in the organization of the art-designing activity of senior pupils as creative educational process of projects designing in the process of labour preparation open up in the article.

Keywords: senior pupils, creation, creative art-constructive activity, creative process, art constructing, model, design, project modelling.

Одержано редакцією 23.01.2008

ЗМІСТ

<i>Бех І.Д.</i> Психологічне ферментування виховного процесу.	3
<i>Кукалець М.В., Мусій І.М.</i> Історичний аналіз розвитку педагогічних технологій.	8
<i>Дем'янюк Т.Д.</i> Соціально-психологічні механізми та загальнопедагогічні чинники виховання громадянина України.	10
<i>Кіндрат В.К.</i> Патріотичне виховання підлітків: психологічний аспект.	14
<i>Поліщук Н.В., Панченко М.С., Панченко І.М.</i> В.І. Вернадський і формування інтелектуального потенціалу нації.	23
<i>Косарева Н.І.</i> Формування почуття совісті як важливої риси громадянина-гуманіста.	28
<i>Калита Н.І.</i> Проблема жіночого виховання в структурі виховного ідеалу К. Ушинського.	31
<i>Пагура Т.І., Котовська Л.Г., Логін Т.П.</i> Теоретичні аспекти компетентісно зорієнтованого навчання.	34
<i>Панченко М.С., Панченко І.М., Поліщук Н.В.</i> Наука і духовність у процесі становлення творчої особистості.	39
<i>Боровець О.В.</i> Соціальна зумовленість системи виховання особистості.	44
<i>Безкоровайна О.В.</i> Проблема виховання культури особистісного самоствердження: концептуальні засади.	47
<i>Панчук А.П.</i> До проблеми громадянського виховання особистості.	53
<i>Савінова Н.С.</i> Стимулювання активної діяльності учнів в особистісно орієнтованому виховному процесі.	56
<i>Фіщук В.Г.</i> Стан організації самовиховання учнів в сучасній сільській школі.	62
<i>Нечипорук Л.І.</i> Формування моральної культури школярів в контексті загальнолюдських цінностей.	67
<i>Янцур М.С., Варич О.С.</i> Професійне самовизначення старшокласників у залежності від соціонічного типу особистості.	70
<i>Дещенко О.М.</i> Організаційно-педагогічні вимоги до навчального процесу з метою формування в учнів готовності до вибору професії.	77
<i>Войтович О.П.</i> Вивчення елементів фізики в курсах природознавства і математики початкової школи.	81
<i>Сіранчук Н.М.</i> Лінгводидактичне спрямування технологій розвитку образного мовлення в молодших школярів.	84
<i>Стельмащук Ж.Г.</i> Інтегрування різних видів мовленнєвої діяльності у процесі формування мовленнєвої компетенції учнів початкових класів.	88
<i>Колесніков С.А.</i> Гра на дитячих елементарних інструментах як засіб розвитку дітей молодшого шкільного віку.	91
<i>Трофімчук В.М.</i> Художнє конструювання як творчий навчально-виховний процес проектного моделювання старшокласників.	94
<i>Оксенюк О.В.</i> Відбір та структурування змісту історичного матеріалу з метою формування національних цінностей в учнів.	97
<i>Войтко А.І.</i> Організація професійних проб учнів VIII-IX класів загальноосвітньої школи.	102
<i>Денисюк Н.В.</i> Вирішення проблеми формування екологічної компетентності дівчат в програмах та навчально-методичних виданнях з трудового навчання (обслуговуюча праця).	104
<i>Семенович С.В.</i> Соціальна адаптація юнаків старшого шкільного віку засобами атлетичної гімнастики.	110
<i>Грицик Т.А.</i> Особливості форм та методів контролю навальних досягнень учнів з математики у профільних фізико-математичних класах.	113
<i>Парховнюк Г.О.</i> Роль вчителя інформатики в процесі формування професійного самовизначення старшокласників.	118
<i>Гудовсек О.А.</i> Роль позашкільних закладів освіти в системі естетичного виховання учнів (1950-1990 р.р.).	122
<i>Дем'яненко І.О.</i> Місце початкової спеціалізованої музичної освіти в структурі суспільних відносин.	125
<i>Мегем Є.І.</i> Навчальне завдання в проектній діяльності як особистісно значима проблема.	130
<i>Лісова С.В.</i> Деякі аспекти впровадження кредитної системи навчання.	134
<i>Шевчук А.С.</i> Технологія розробки програмно-методичного забезпечення фахових дисциплін за принципами кредитно-модульної системи.	135
<i>Мищеня О.М.</i> Формування громадянської відповідальності особистості у процесі засвоєння загальноосвітніх знань.	141
<i>Веремчук А.П.</i> Комплексне забезпечення реалізації системних функцій підготовки педагогів.	147
<i>Симчук Н.Р.</i> Проектно-технологічна діяльність студентів педагогічних коледжів.	151
<i>Хроленко М.В.</i> Модель процесу формування екологічної свідомості студентів педагогічних університетів.	157
<i>Завалевський Ю.І.</i> Роль професійної компетентності вчителів в умовах розбудови сучасної середньої освіти.	161
<i>Лупенко-Ковтун С.М.</i> Формування умінь діалогічної взаємодії майбутніх учителів та інтерактивні технології навчання.	165
<i>Войтович І.С., Громов Д.В., Батишкіна Ю.В.</i> Методика застосування інформаційно-комунікаційних технологій у вищих навчальних закладах для роботи з інформаційними ресурсами.	168
<i>Стегній Т.А.</i> Інформаційні технології в практиці викладання музичного виховання у педагогічному навчальному закладі.	172
<i>Троцюк М.В.</i> Ієрархія ціннісних орієнтацій студентів педагогічного коледжу.	174

<i>Мезем О.М.</i> Запровадження теоретичних аспектів методики викладання біології у практику роботи вітчизняної школи (друга половина 60-х—70-ті роки ХХ ст).	178
<i>Дупак Н.В.</i> Професійне навчання й підготовка фахівців у країнах Західної Європи.	183
<i>Димченко С.С.</i> Духовне відродження особистості Гната Хоткевича в контексті розвитку кобзарського мистецтва України.	185
<i>Потапчук Т.В.</i> Духовна музика – один із засобів формування духовного світу людини.	189
<i>Тарківська-Нагиналюк О.Д.</i> Особливості читання з листа у вокально-інструментальному ансамблі.	192
<i>Бондарчук А.Я.</i> Культура сімейних взаємин як педагогічна проблема.	195
<i>Відомості про авторів.</i>	198

Наукове видання

ОБНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 39

Заснований у 1996 р.

Відповідальний за підготовку збірника до видання Янцур М.С.
Технічний редактор Кравчук В.Ю.
Комп'ютерна верстка Хильчук Т.К.

Здано до набору 18. 02. 2008 р. Підписано до друку 28. 03. 2008 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 30,3. Обл. вид. арк. 30,7. Замовлення №67/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет, кафедра професійної педагогіки і
трудової підготовки (к. 98, тел. 8-0362-22-11-18)

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 8-0362-26-48-83

О – 59 **Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в
закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 39. —
Рівне: РДГУ, 2008. — 202 с.**

ISBN 966 — 7281 — 08 — 9.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем теорії і методики виховання та навчання учнів і студентів, професійної орієнтації учнівської молоді, підготовки майбутніх педагогів.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, вихователів, практичних працівників освіти, керівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

ББК 74.20